

Také zpracování jednotlivých autorů má obdobnou skladbu, s přihlédnutím ovšem ke specifickým rysům takových jednotlivých postav, které autor považuje za nosné pro dějiny římské literatury. Uveďme tu příkladem Catulla, kde v. Albrecht podává výklad těchto okruhů: Život, datace; přehled díla; prameny, vzory, druhy; literární technika; jazyk a styl; myšlenkový svět I a II, dochování; další působení; vydání, konkordance a hlavní literatura. Podíváme-li se na některé výklady, potom tu zaujmou zejména jemné postřehy návaznosti básnickovy tvorby na hellenistickou techniku tvorby, jako je modlitební tón básně na vrabce, kde v. Albrecht upozorňuje na paralelu s Meleagrovým epigramem (AP 7, 195), nebo uvádí některá pozorování F. Cairnse, např. obrácení šablony epibatéria — pochodové písně — v Attidově monologu (63, 50n.) atp. Zvláště pozoruhodný a jemný výklad přinášejí autorovy vývody o Catullově erotice. Obecně zajímavé a svědčící o neobyčejné kulturnosti pisatelově jsou výklady o tradici Catullovy tvorby, ať už v Západní a Střední Evropě, tak v Rusku pro které uvádí autory ovlivněné Catullem od konce 18. století až po Brjusova.

Historický pohled autorův nemohl vypustit ze zpracování křesťanskou literaturu antického období, které dal náležitě rozměry především výběrem autorů i jejich děl a zdůrazněním hlavních myšlenkových postupů. Vhodně se tím vyhnul tomu, aby toto mare vastum nepřineslo zkázu uživatelům.

Obsáhlé rejstříky jsou spojeny v jedno a chronologická tabulka znovu výtýčuje hlavní problematiku, jejíž podmínky pro rozvoj naznačil autor v podnětné první kapitole, zejména v úseku podmínek pro vznik, kde se zabývá tak zajímavou problematikou, jakou je mecenášství či výchovné instituce. Autor neváhá dnešnímu čtenáři přiblížit římský svět i některými dnešními termíny, když Claudiův úřad a *studii* vysvětluje výrazem Kultusministerium.

Kniha v. Albrechta je kniha moderní a je psána pro moderního kulturního čtenáře. Proto bude sloužit nejen jako odborná příručka, ale především jako kniha s širokým kulturním posláním.

Radislav Hošek

Jana Keparťová, Císařové antického Říma, Praha 1995, Praha, str. 79. Ilustroval Petr Melan.

Autorka, známá především svými studii o nápisných památkách, hlavně z Pompejí, sestavila do zajímavé publikace přehled římských císařů. Jejich politické působení známe z antické literatury, někdy velmi spletité, ale i popletené, jejich portréty ze soch, u některých krátkodobě vládnoucích, také z mincí, které tito panovníci stačili vyrazit před svým zavražděním.

Kniha je sestavena chronologicky, některé okrajové císaře autorka právem pominula. Každý panovník je tu uváděn plným jménem — bez triumfálních epithet — a je u něho v popředí uvedeno datum narození i vlády. Nato následuje stručná charakteristika jeho vlády určená především širšímu čtenářskému okruhu. Tento cíl však nijak nesnižuje historickou přesnost publikace. Dílo doprovázejí ilustrace, které přinášejí volný doprovod knihy, jako jsou symboly Říma, bran, sloupů, zbraní atp., podstatnou jejich součástí jsou však portréty všech významnějších postav, sice volně tvořené, ale historicky přesné. Knihu doprovází několik map a cenné rodokmeny jednotlivých vládařů. Je to publikace užitečná a přístupná svým obsahem čtenářům na všech stupních. Dává dobrý přehled období a to ne právě nejlehčího.

Radislav Hošek